

Posudek bakalářské práce

Antonín Baloun, Bitva u Mühldorfu a její odraz (nejen) v rytířské literatuře,
Ústav českých dějin FF UK, Praha 2010
Celkem 67 stran + přílohy

Téma práce vycházelo ze zájmu studenta o středověké válečnictví a středověkou literaturu. Svou pozornost soustředil na jednu z významných bitev první poloviny 14. století, na bitvu u Mühldorfu, jejíž obraz chtěl pojmut v širším kontextu středověké rytířské literatury. Takto vymezený rozsah se časem ukázal příliš bezbřehý, a tak autor zůstal u sledování historiografické literatury a líčení jmenované bitvy v ní. Základním pramenem studia mu tudíž byly edice kronik vzniklých v Českém království, v rakouských zemích a některé kroniky napsané v německé části Říše. Zvolené téma není rozhodně jednoduché a při jeho zpracování A. Baloun narazil na ne jeden problém.

Práci rozčlenil do tří kapitol. První věnoval rozporuplnému obrazu Jana Lucemburského v několika dobových kronikách, jejichž výběr koresponduje s výběrem kronikářských popisů bitvy u Mühldorfu. Charakteristiky Jana Lucemburského, či alespoň zmínky o něm, najdeme pochopitelně i v celé řadě dalších kronik. Jejich výčet a zhodnocení je publikováno ve sborníku *Johann der Blinde. Graf von Luxemburg, König von Böhmen 1296-1346* (autoři P. Hilsch, G. H. Martin, E. Voltmer), který autor nepochybně zná – ostatně ho cituje i v seznamu literatury, nicméně v této souvislosti ho nevyužil. Postrádala jsem též studie Z. Žaluda ke dvoru Jana Lucemburského, zvláště jeho disertační práci.

Jádro práce tvoří druhá kapitola věnovaná přípravě a průběhu vlastní bitvy. Autor správně uvedl čtenáře nejprve na politické jeviště Říše, kde se vedl zápas o římský trůn. Záznamy v kronikách využívá především k pokusu o věrohodné líčení místa a průběhu bitvy. Poněkud stranou zůstal hlubší rozbor a interpretace vlastních kronikářských textů jak ve vztahu k postavení autorů v dobové společnosti, tak ve vztahu k názorům kronikářů a k celkovému vyznění jejich díla (např. proměnlivé hodnocení osoby Jana Lucemburského u Petra Žitavského). Nicméně k hlouběji koncipované úvaze A. Balounovi jeho dosavadní práce výborně poslouží.

Zajímavá je též třetí část práce, již představuje úvaha nad opakujícími se motivy zásahů Boží moci do probíhajících bitev a úloha „prostředníků Boží vůle“, světců. Autor se zamýšlí nad vícekrát zdůrazňovanou pomocí, již sv. Václava poskytl bojujícím českým panovníkům. Svými závěry se zde neúmyslně dotkl i současné diskuse o „zakladateli“ českého státu, za nějž bývá považován až Boleslav I. Středověké prameny však jasně hovoří ve prospěch sv. Václava, chápaného jako knížete, sice zbožného a spravedlivého, ale i bojujícího.

Poznámky k textu jsou dostačující. Literatura, s níž autor pracoval, by pochopitelně mohla být rozsáhlejší, k jeho cti lze ale poznamenat, že neuvádí žádnou práci, kterou by opravdu nečetl.

Text doprovázejí ilustrativní přílohy. Chybí k nim informace o zdrojích, z nichž je autor získal.

Přes drobné nedostatky jde o práci zdařilou, která vykazuje autorovy schopnosti samostatného postupu a může mu být východiskem pro další studium. Práci doporučuji k obhajobě a navrhuji ji hodnotit jako velmi, velmi dobrou.

Praha 25. 8. 2010

prof. PhDr. Lenka Bobková
Ústav českých dějin FF UK
vedoucí práce